

**DICCIONARIO
GRIEGO-ESPAÑOL**

II d.C.

Herodianus grammaticus (Hdn.)

Egenolff, P., «Zu Herodianos Technikos», *JKPh* 149, 1894, pp. 337-345.

Schem. = *Schematismi Homerici*.

[Egenolff 1894.pdf](#)

5755.

'Réservé à l'usage privé - Loi N° 57298 du 11.3.1957
47.

ZU HERODIANOS TECHNIKOS.

Der codex miscellaneus Darmstadinus 2773, den ich dank der
beralität des groszh. hessischen ministeriums und der verehrlichen
irection der groszh. hofbibliothek zu Darmstadt in Mannheim be-
utzen konnte, enthält auf fol. 81^r — fol. 84^v Ἀπίωνος γλῶσσαι
Ὀμηρικαί, welche nach dem ἀπόγραφον von FXWerfer hinter dem
turzschen etymologicum Gudianum s. 601—610 veröffentlicht sind.
nmittelbar an diese excerpte schlieszt sich in der hs. fol. 84^v — fol. 87^r
lgeides stück an: ἐκ τῶν Αἰλίου Ἡρωδιανοῦ εχηματισμῶν Ὁμηρι-
ῶν κατὰ στοιχεῖον, dh. bruchstücke aus einem angeblich von Herodiano
stammenden werke, welches die erklärung Homerischer wort-
formen zum gegenstand hatte. am rande steht von anderer hand:
Ex Herodiano.'

Die lemmata der einzelnen artikel dieses fragmentes zählt Sturz
in der praef. zum etym. Gud. s. VI f. nicht ganz correct auf. die
artikel selbst aber hat der hg. ebenfalls nach einer abschrift Werfers
unter die hinter dem etym. Gud. s. 689 ff. stehenden 'annotationes
ad Etymologicon Magnum' so zerstreut, dass man sie kaum wieder
zusammensuchen kann. man kennt diese stücke bisher nur aus dieser
quelle; doch kommen sie auch in andern hss. vor, zb. im codex Ba-
occianus 119 (chart. saec. XV, s. Coxe catal. s. 198) fol. 133—138.
Hier folgen fol. 138 ff. die excerpte aus Apions Homerglossar auf
die εχηματισμοί. auch noch in andern manuscripten sind beide aus-
üge vereinigt; diese hss. hier aufzuzählen erscheint überflüssig. von
den Apion Homerglossen soll hier nicht die rede sein: vgl. darüber
IBaumert in der Königsberger diss. vom j. 1886 'Apionis quae ad
Iomerum pertinent fragmenta' s. 12 ff. und AKopp im rhein. mus.
XLII (1887) s. 118 ff. von den εχηματισμοί Ὁμηρικοί hat AKopp in
diesen jahrb. 1886 s. 253 ff. (= 'beiträge zur griechischen excerpten-
literatur', Berlin 1887, s. 126 ff.) die vermutung (denn mehr ist es
nicht) ausgesprochen, dasz 'das werkchen eine aus verschiedenen
rechten werken des Herodian geschöpfte, alphabetisch geordnete aus-
wahl von schwierigern entwicklungen Homerischer wortformen' sei.
Es gebührt somit Kopp jedenfalls das verdienst die aufmerksamkeit
der fachgenossen wiederum auf diese und ähnliche bruchstücke hin-
gelenkt zu haben. er behauptet, dasz in allen diesen trümmern noch
manches Herodianfragment enthalten sei, das der aufmerksamkeit
von Lentz entgangen ist. und in der that wird überhaupt heute wohl
niemand mehr das urteil unterschreiben wollen, welches EHiller am
schlusse seiner anzeigen von 'Herodiani technici reliquiae ed. ALentz'
in diesen jahrb. 1871 s. 629 fällt: 'im ganzen muss seine (Lentz)
leistung als abschließend gelten.' vielmehr darf man jetzt, ohne
den groszen verdiensten von Lentz um Herodian zu nahe zu treten,
nietroß behaupten, dasz die samlung der fragmente des groszen
Jahrbücher für class. philol. 1894 hft. 5 u. 6.

HERODIANUS

ed. EGENOLFF

Réserve à l'usage privé - Fol N° 57298 du 11.3.1957

42. Ἐρηρέδαται: ἐρείδω ἐρείσω ἡρεικα ὁ κοινὸς παρακείμενος· δὲ Ἀττικὸς ἐρήρικα ἐρήρισμαι ἐρήρισται, καὶ Ἰωνικῶς ἐρηρίσται ὥφειλε^(v). ἀλλὰ διὰ τὸ πάθος τοῦ εἰ πρὸς τὸ δὲ, καὶ ἄλλως διὰ τοῦ ἔνεστώτος ἦν, τροπὴ γίνεται τοῦ εἰ πρὸς τὸ δὲ καὶ τοῦ εἰ σι εὐφωνίαν πρὸς τὸ εἴ:

43. Ἐρράδαται· ράζω ράσω ἐρρακα, ὡς τὸ μιάζω μιάσματικα, πιάζω πιάσω πεπίακα, κεκοπίακα, τέτακα, ἰλικα, πεπέτακα, ἀπὸ τοῦ κοπιάζω τάζω ἰλάζω πετάζω (so hat die hs. deutlich, nicht πετάςω)· δὲ μέσος ἐρραδα διὰ τὸ Ζ· ἐρρασμαι ὁ παθητικός τὸ τρίτον ἐρρασται καὶ Ἰακῶς ἐρράδαται:

44. Εἰδώς, ἀπὸ τοῦ εἰδηκώς, ὡς ἑστώς ἀπὸ τοῦ ἑστηκώς· οὕτω καὶ τὸ κεχαρηότες (so hat die hs. fol. 86^r oben ganz deutlich) καὶ τετηηότες (τετιότες cod.) κατὰ συγκοπήν· χαρῶ τιῷ κεχάρηκα τετίηκα κεχαρηκώς τετηηκώς καὶ αποβολῆ τοῦ καὶ κεχαρηώς καὶ τετηηώς (τετιώς cod.):

45. Ἐωνοχόει· τὸ θέμα οἰνοχοῶ (so)· ψωνοχόουν καὶ εωνοχόουν:

46. Ἐεσσατο (ἐεσσατο cod.)· ἔω ἔσω, ὅθεν τὸ ἔσμα καὶ τὸ ἀυφίεσμα καὶ ἔεθος καὶ ἔεθής, τραπέντος τοῦ πνεύματος διὰ τὸ θ. οἱ μέσοι ἀόριστος ἔεάμην· ἐεσσατο ποιητικῶς διὰ τὸ μέτρον:

47. Ἐμμορε (oder ἔμμορα): über dem worte steht das zeichen —, wodurch auf den rand verwiesen wird, wo das gleiche zeichen und ζήτει steht.

48. Ἐօργε (oder ἔօργα) (darüber steht das zeichen :, wo durch wohl auch auf den rand verwiesen werden soll, der aber kein entsprechendes zeichen bietet). dann folgt ἐρρεχα ἐρτω ἔօργα (über ἐρρεχα scheint ebenfalls das zeichen : zu stehen; nach ἔօργα steht nicht, wie nach den übrigen artikeln ,:, sondern ein punkt oben):

49. Ἐγρήγορθα, ἀπὸ τοῦ ἐγρήγορα πλεονασμῶ:

50. Ἐπλευ· ἐπελόμην (πέλου καὶ Δωρικῶς ἔπλευ:

51. Ἐλπεαι ὡς πέλεαι Ἰωνικῶς: (über πέλεαι wird durch : auf den rand verwiesen, wo dasselbe zeichen und κέλεαι : steht).

52. Ἐέcco (ἐέcco cod.), ἐνεδείδυο· ἔω ἔσω ηκα· ἔμαι ἔμην ὑπερευντέλικος· ἔσο καὶ διπλασμῶ ἔέcco:

53. Ἐπώρουσα· ὅρω (oder ὅρω) ορύω, ὡς ὅλλω ὄλύω· ὄρούω κατ' ἐπένθειν:

54. Ἐκπεεccον, δεύτερος ἀόριστος· πετῶ πεταίω παράγωγον, ὡς λιλῶ λιλαίω, καὶ εν συγκοπῇ πταίω. παρὰ δὲ τὸ πετῶ τὸ προπετής δὲ σφόδρα πίπτων. δὲ μέλλων πετήσω; δὲ ἀόριστος ἐπέτησα, οἱ δεύτερος ἐπετον (allenfalls ἔπεccον), ὡς ὠλίσθησα ὠλίσθον, καὶ τροπῇ ἔπεccον:

55. Ειλήλουθας· ειλήλυθας, καὶ Βοιώτιον ἐλήλουθα, εἴτα ἐπενίέσει τοῦ εἰ:

56. Ζωρότερον, ἀκρατέστερον ἢ ταχύτερον:

57. Ἡκέστας, ἀκεντήτους, αδαμαντους:

τεχνικός noch einmal zu machen ist. soll diese dann etwas abschließendes bringen, so bedarf es der wiederholten eindringlichen Prüfung und Sichtung nicht nur des gedruckten, sondern auch des hsl. Materials.

Von diesem Gesichtspunkt aus wird es begreiflich erscheinen, wenn ich auf Grund einer genauen Collation des Darmstadinus 2773 die von Sturz so rücksichtslos auseinandergerissenen Stücke zusammenstelle, damit man für die Prüfung der Echtheit das Material bequem beisammen habe. Diese Nachvergleichung hat ergeben, dass Werfer im ganzen höchst sorgfältig den sehr schwer lesbaren cod. x abgeschrieben hat, ein Lob das bekanntlich nicht vielen von denjenigen zukommt, welche damals griechische hss. behandelt haben.

1. Ἀβάκησαν, ήγνόησαν. καθίσταται δὲ ὁ σχηματισμός οὗτος οὕτως ἔστι τὸ ρῆμα φῶ τὸ λέγω παράγωγον φαζω καὶ τροπὴ βύζω. ὁ μέλλων βάξω, ὁ παρακείμενος βέβαχα, ὁ παθητὸς βέβαγμαι, βέβακται. βακτὸς ὡς πρακτὸς καὶ ἀκτὸς ρεκτὸς καὶ ἄβακτος ὡς ἀπρακτος. ὥσπερ οὖν ἀπὸ τοῦ ἀπρακτος ἀπρακτος, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἀβακτος ἀβακτῶ, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ ἀβλεπτος ἀβλεπτῶ καὶ ἀπεπτος ἀπεπτῶ καὶ ἀλεπτος ἀλεπτῶ καὶ ἄλλα μυρίτ. ἀβακτῶ οὖν καὶ κατ' ἐνδειαν ἀβακῶ, ὅθεν ἀβακας καὶ ἀβακήμονας καλοῦνται τοὺς ἀπαιδεύτους. ὅτι δὲ τὸ ἀβάκησαν σημαίνει τὸ ηγνησαν, ή ἀντιδιαστολὴ παρίστησιν «οἱ δ' ἀβάκησαν πάντες τῇ μετανοίᾳ οἴη ἀνέγνων» (Hom. δ 249 f.) :

2. Ἄγοστός, ἀγκών, ὡς περιάγεται ή χείρ καὶ κάμπτεται. τινὲς δὲ κόλπον, ή τὸ ἔνδον. γίνεται οὕτως ἄγω ἀγέσω ἀγεστός βρηματικὸν καὶ ἀγοστὸς ὡς τελεστός:

3. Ἄδινόν (ἀδινόν cod.), λεπτόν· καταχρηστικῶς δὲ πυκνόν:

4. Ἀδευκές, ἄδηλον, ἀφανές, ἀμορφον. δέκω τὸ ἐπιμελῶς βλέπω, καὶ ἐπιτηρῶ. καὶ ὡς ἐκ τοῦ πρέπω ἀπρεπής, σέβω ἀσεβής, οὕτως ἐκ τοῦ δέκω ἀδεκής, καὶ κατὰ παρένθεσιν τοῦ ὑπὸ ἀδευκής. σημαίνει δὲ τὸ μὴ ὄρωμενον, ή τὸ δι' εὐτέλειαν καὶ δυσμορφίαν παρορώμενον:

5. Ἄητον, τὸ μέγα καὶ πολυσχημάτιστον, οὕτως ἐώ τὸ πληρῶ, ἔημι ἔσω· ἔτον (so) τὸ πλήρες καὶ μέγα, καὶ κατὰ ἔκτασιν ἦτον (so), καὶ τὸ ἄπρόσκειται, σημαῖνον τὸ μέγα καὶ ἀχανές πέλαγος. τινὲς δὲ οὕτως ἄητον (so) ἀντὶ τοῦ ὄρμητο· «δίχα δέ σφι θυμὸς ἄητον» (so) (Hom. Φ 386), ὅθεν καὶ ἀήτης ὁ ἀνεμος ἀπὸ τοῦ ἄω τὸ πνέω:

6. Ἄϊσθων, ἐκπνέων. οἱ δὲ μὴ αἰσθανόμενος, ή ἀϊστούμενος καὶ ἀφανιζόμενος, ὁ μᾶλλον ἐγγίζει. καὶ σχηματίζεται οὕτως εἴδω εἴσω εἴκα εἴσμαι εἴσται ἵστος ὁ δρατός, ἀϊστος ὁ ὀράτος καὶ ἀϊστω, καὶ τροπὴ τοῦ ἂειδεῖ θάϊσθω, μεταβαλόντος τοῦ τόνου διὰ τὸ μὴ ἐγνῶσθαι τὸν σχηματισμόν:

7. Ἄισυητήρ· οἱ μὲν τὸν κεκινημένον καὶ ἐντρεχῆ, παρὰ τὸ σεύω συῶ συήσω συητήρ. οἱ δὲ τὸν νέον· ἴσως καὶ τὸν αἴσιον καὶ κόσμιον περὶ τὴν αἴσιαν:

Réserve à l'usage privé - Loi N° 57298 du 11.3.1957

8. Ἀπινύσσειν, ἀσυνέτως ἔχειν (so μητ υπο την)
9. Ἄλοςύδνης· οἱ μὲν τῆς ἐν ἀλὶ τεθραμμένης, παρὰ τὸ
ἴων (am bande ἔδω)· οἱ δὲ τῆς τοῦ ἀλὸς ἐμπείρου, παρὰ τὸ εἰδέναι
ἴων, καὶ ὑδνη. οἱ δὲ παρὰ (so hat die hs.) τὸ σέεεθαι ἢ δονεῖσθαι:
10. Ἀνέεργε· εἴργω τὸ θέμα, καὶ ὁ παρατατικὸς εἴργον
είργες εἴργε, καὶ κατὰ διαίρεσιν ἔεργε καὶ ἀνέεργε:
11. Ἀμολγῷ· οἱ μὲν μεσονυκτίω, οἱ δὲ ἐσπέρας, οἱ δὲ πρωΐ,
οἱ δὲ μεσημβρίας, οἱ πλείους δὲ τὸν καιρὸν σημαίνεσθαι βούλονται,
καθ' ὃν αμέλγεται τὰ βοσκήματα:
12. Ἀμνιόν, ἄγγειον, ὡς ὑποδέχονται τοῦ ἱερείου τὸ αἷμα,
αἵμνιον καὶ ἄμνιον:
13. Ἀνόπαια· οἱ μὲν ἀφανῆ, τινὲς δὲ τὸ ἄνω φέρεσθαι.
Ἐμπεδοκλῆς· καρπαλίμως δὲ ἀνόπαιαν, ἐπὶ τοῦ πυρός. οἱ δὲ ἀνὰ
τὴν ὁπῆν· τὴν γὰρ κάπνην ὁπῆν καλοῦσιν· οἱ δὲ τένος ὄρνιθων
τὴν ὁπῆν καλουμένων· οἱ δὲ πᾶν ὅργεον οὕτω λέγεσθαι παρὰ τὸ δια-
τρίψειν ἐν ταῖς ὁπαῖς:
14. Αὔρευσαν, ἄνω εἴλκυσαν, καὶ ἐπὶ τῶν ἱερείων καὶ ἐπὶ^{τοῦ τόξου καὶ ἐφ'} (ὑφ' cod.) ὅτουοῦν:
15. Ἀφήτωρ, ἐπίθετόν ἐστιν Ἀπόλλωνος. καὶ οἱ μὲν ἀπὸ
τῆς ἀφέσεως τῶν βελῶν· ἀφίημι ἀφήτωρ καὶ ἀφήτωρ· οἱ
δὲ ἀπὸ τοῦ δύοιου πάσι φατίζειν, ὡς ἐστι μαντεύεσθαι:
16. Ἀπεκοράκιζεν, ὕβριζεν, ἔξεριπτεν ἢ ἔχλεύαζεν, εἰς
ἔρμιαν ἐπεμπεν· ἀπὸ τοῦ κόραξ κόρακος κορακίζω καὶ ἀποκορα-
κίζω. σημαίνει δὲ τὸ καταλιμπάνω. λέγουσι τάρ τινες ὅτι ἐδόθη
χρημάτων τοῖς παρακαθημένοις πόλει, ἥνικα ἴδοιεν λευκοὺς κόρακας,
λύειν τὴν πολιορκίαν. αἰσθόμενοι δὲ οἱ ἐν τῇ πόλει καὶ κονίᾳ
λευκάναντες κόρακας ἀφῆκαν πέτεσθαι. καὶ οὕτως οἱ πολέμιοι
τούτ' ἐκεῖνο τὸ μαντευθὲν ὑποτοπάσαντες εἶναι ἀναστρέφειν
ἔγνωσαν:
17. Ἀμωστέπως, δπωσδήποτε:
18. Ἀμόθεν, ἀπό τινος μέρους:
19. Ἀπούρας· ἀπουρίζω, δέ μέλλων ἀπουρίσω, ἀπουρίσας
καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ἵ καὶ τὸ ἀπούρας:
20. Ἀρσαντες, ἀπὸ τοῦ ἄρω ἄρω ἄρσω παρενθέσει τοῦ τὸ^{τὸ}
Αἰολικῶς. ἡ μετοχὴ ἄρσας:
21. Ἀγητέραται· ἀγείρω ἀγερῶ ἡγερκα καὶ ἀγήγερκα·
δέ παθητικὸς Ἀττικὸς ἀγήγερμαι ἀγήγερται καὶ ἐπενθέσει τοῦ ἄ
ἀγητέραται:
22. Ἀωρτο· αἰωρῶ αἰωρήςω ἡώρηκα ἡώρημαι ἡώρημην
ἡύρητο καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ἥ ἡωρτο, εἶτα Δωρικῶς ἀωρτο:
23. Ἀλτο· ἄλλομαι ἥλα ἥλαμην ἥλατο:
24. Ἀμπεπαλῶν· πάλλω παλῶ ἔπηλα ἔπαλον παλῶν ὡς
τὸ ἐμαθον ἔπαθον μαθών παθών, εἶτα μετὰ προθέσεως κατὰ
συγκοπὴν καὶ ἀναδίπλωσιν:
25. Ἀφίκηαι, μέσος δεύτερος ἀόριστος Ἰωνικὸς ὑποτακτι-
κός· ἵκω, ὅθεν τὸ ἵκανω ἵκνω ἵκνοῦμαι ἀφίκυοῦμαι· δέ δεύτερος
ἀόριστος ἵκον (so), δέ μέσος ἵκόμην, καὶ τὸ ὑποτακτικὸν ἐὰν ἀφίκωμαι,

έὰν ἀφίκηται, εἴτα ύποστολή Ἰωνικῆς τοῦ τὸν ἀφίκηται ὡς πύθηται λάβηται δείχηται:

26. Ἀγήοχα, παρακείμενος ἔχων πάθος καὶ διάλεκτον Ἀτθίδα· ἄγω ἄξω ἥχα καὶ μετὰ τῆς (τὴν εοδ.) εύν μὲν τὸ Συνήχα παρὰ Ξενοφῶντι ἀντὶ τοῦ συνήγατον, καὶ προσθήκη δὲ Ἀττικῆς τῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν γραμμάτων δύο καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ, ἐπει φιλεῖ δὲ τοιοῦτος τὴν τρίτην ἔχειν βραχεῖαν, ἀγήοχα:

27. Βλεμμεῖνει, θυμοῦται, γαβριάτ· ἀπὸ τῆς φλεβός φλεβεῖνει ἥτοι ἀναρρώννυται καὶ προθυμεῖται· εἴτα τῶν στοιχείων γίνεται μετάληψις. ἐντεῦθεν καὶ τὸ νωθρόν ἀφλεβές λέγεται, ὡς ἀσφυγμὸν καὶ ἀκίνητον κατὰ ἡμιθνῆτας:

28. Βιώτω, ἀπὸ τοῦ βιῶ· τὸ προστακτικὸν βιούτω, ὅπερ οἱ Δωριεῖς βιώτω ἐποίησαν:

29. Βεβολήτα, παθητικὸς ὑπερσυντέλικος· βολῶ βολήσω βεβόλητα βεβόλημαι ἐβεβολήμην ἐβεβόλητο καὶ Ἰωνικῶς ἐβεβόλεατο, εἴτα ἐκβολὴ τῆς ἀρχούσης καὶ τροπῆ του ἐ εἰς ἥ:

30. Βῆ· βίβημι βήσω ὡς ἴστημι στήσω· δεύτερος ἀύριστος Ἰωνικὸς βῆ ὡς τὸ στῆ καὶ φῆ:

31. Γλήνεα, τὰς πεπλανημένας (πεπλασμένας εονι. Sturz)· γλήνη δὲ δὲ ὁ ὄφθαλμὸς ἥ ἡ πρόσοψις:

32. Γέντο· ἔλω ἔλόμην Ἰωνικῶς, ἔλου ἔλετο καὶ συγκοπῇ ἔλτο ὡς ἥλατο ἄλτο· καὶ ἐπεὶ οἱ Δωριεῖς, ὅτε ἐπιφέρεται τῷ λ τὸ τὸ ἥ τὸ θ, μεταβάλλουσιν εἰς τὸ ν τὸ λ — «ἥνθόν τοι βοῦται» *(Theokr. eid. 1, 80)* —, τὸ ἔλτο ἔντο ἐγένετο Δωρικῶς, εἴτα κατ' ἐπένθεσιν τοῦ τὸ, ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῷ ἔντο ἀντὶ τοῦ ἐπλήρωσαν *(Hom. A 469)*, γέντο:

33. Δενδίλλων, ἐννεύων τοῖς ὄφθαλμοῖς κατὰ τὴν ἀναστροφήν:

34. Δέροτρον, τὸ δέρμα:

35. Ἐδεισα· ἐπένθεσις γίνεται:

36. Δέδοικα, μέσος παρακείμενος· δέδοιδα ὥφειλεν εἶναι, ἀλλὰ διὰ τὴν εὐφωνίαν δέδοικα ὡς κέκλοφα· κέκλοπα γάρ ὥφειλεν· ἀλλὰ προύτιμήθησαν τῶν μέσων οἱ παρακείμενοι:

37. Δειδέχαται, ἀπὸ τοῦ δέδεκται· Ἰωνικῶς δεδέκαται ὥφειλεν, ἀλλὰ δι' εὐφωνίαν τροπῆ γίνεται τοῦ κ, *(ώς)* ἐν τῷ τετύφαται τοῦ π:

38. Ἐδήδοκα, ἀπὸ τοῦ ἥδοκον (so) κατὰ ἀναδιπλασιαμόν:

39. Ἐξέccυτο, ἀπὸ τοῦ σεύω· «ὡς εἰπὼν πυλέων ἐξέccυτο φαίδιμος Ἐκτωρ» *(Hom. H 1)*:

40. Ἐρυτο, ἀπὸ τοῦ εἰρύω εἰρύσω εἰρυσάμην, «εἰρύσατο Ζωστήρ τε παναίολος» *(Hom. Δ 186)*. ἐκ τούτου γοῦν τοῦ εἰρύω δὲ παρατατικὸς εἰρύετο, δις ἐν συναλοιφῇ καὶ ἐνδείᾳ τοῖς ἔρυτο. δυνατὸν δὲ καὶ ἀπὸ τῶν εἰς μῖ σχηματίζειν αὐτό· ειρύω εἰρυμι, τὸ παθητικὸν εἰρυμαι εἰρύμην:

41. Ἐπενήνοθε, ἀπὸ τοῦ θέω, καὶ κατὰ μετάθεσιν ἔθω, ἐνέθω· δὲ μέσος παρακείμενος ἔνηθα καὶ κατὰ ἀναδιπλασιαμόν ἐνήνοθα:

42. Ἐρηρέδαται· ἐρείδω ἐρείσω ἡρεικα δ κοινὸς παρακείμενος· δ Ἀττικὸς ἐρήρικα ἐρήρισμαι ἐρήρισται, καὶ Ἰωνικῶς ἐρηρίσται ὥφειλε<ν>· ἀλλὰ διὰ τὸ πάθος τοῦ ἐ πρὸς τὸ δ, καὶ ἄλλως ὅτι τοῦ ἔνεστῶτος ἦν, τροπὴ γίνεται τοῦ ἐ πρὸς τὸ δ καὶ τοῦ ἐ δι' εὐφωνίαν πρὸς τὸ ἐ:

43. Ἐρράδαται· ράζω ράσω ἐρρακα, ὡς τὸ μιάζω μιάσω μεμίακα, πιάζω πιάσω πεπίακα, κεκοπίακα, τέτακα, ἰλακα, πεπέτακα, ἀπὸ τοῦ κοπιάζω τάζω ἰλάζω πετάζω (so hat die hs. deutlich, nicht πετάσω)· δ μέσος ἐρραδα διὰ τὸ ζ· ἐρρασμαι δ παθητικός· τὸ τρίτον ἐρρασται καὶ Ἰακῶς ἐρράδαται:

44. Εἰδώς, ἀπὸ τοῦ εἰδηκώς, ὡς ἑστάς ἀπὸ τοῦ ἑστηκώς· οὕτω καὶ τὸ κεχαρηότες (so hat die hs. fol. 86^r oben ganz deutlich) καὶ τετιηότες (τετιότες cod.) κατὰ συγκοπήν· χαρῶ τιῶ κεχάρηκα τετίηκα κεχαρηκῶς τετιηκώς καὶ ἀποβολῆ τοῦ κεχαρηώς καὶ τετιηώς (τετιώς cod.):

45. Ἐψνοχόει· τὸ θέμα οἰνοχοῶ (so)· ψνοχόουν καὶ ἐψνοχόουν:

46. Ἐccccato (ἔccccato cod.)· ἔω ἔcw, ὅθεν τὸ ἔcma καὶ τὸ ἀμφίεcma καὶ ἔcθoc καὶ ἔcθήc, τραπέντoc τοῦ πνεύμatoc δiā τὸ θ. δ μέscos ἀdriestoc ἔcámēn· ἔccccato πoιηtikῶs δiā τὸ μέtrōv:

47. Ἐμμoрe (oder ἔmmora): über dem worte steht das zeichen ⌂, wodurch auf den rand verwiesen wird, wo das gleiche zeichen und Ζήtei steht.

48. Ἐoργe (oder ἔorγa) (darüber steht das zeichen :, wodurch wohl auch auf den rand verwiesen werden soll, der aber kein entsprechendes zeichen bietet). dann folgt ἔppexa ἔrγa ἔorγa (über ἔppexa scheint ebenfalls das zeichen : zu stehen; nach ἔorγa steht nicht, wie nach den übrigen artikeln ,:, sondern ein punkt oben).

49. Ἐγρήγoρθa, ἀpὸ τoῦ ἔgrήgθora πlεonacmū:

50. Ἐplεu· ἐpεlόmēn ἐpélou κaὶ Δωriκῶs ἔplεu:

51. Ἐlpεai ὡs pélεai Ἰωnιkῶs: (über pélεai wird durch : auf den rand verwiesen, wo dasselbe zeichen und κéleai : steht).

52. Ἐccco (ἔccco cod.), ἐnεdédusco· ἔω ἔcw ἦka· ἔmai ἔmēn ὑpεrcunntélikos· ἔco κaὶ díplascmū ἔccco:

53. Ἐpároouca· ὅpwa (oder ὅpŵ) ὅpúw, ὡs ὅllaw ὅlúw· ὅpouw κat' ἐpéntheciv:

54. Ἐkpēccov, δeúteros ἀdriestoc· pētô pētaíw πaráγaw-γov, ὡs lilaíw lilaíw, κaὶ ἐn cυgkopή ptaíw. πarà dè tò pētô tò proppetήc δ cphdora píptaw. δ mélław pētήcw, δ adriestoc ἐpētēca, δ dēúteros ἐpētov (allenfalls ἔpēcov), ὡs ὠlícthēca ὥlīcθov, κaὶ tropή ἔpēccov:

55. Eílhlousθaс· ἐlhluθaс, κaὶ Boiwtioн ἐlhluθa, eíta ἐpēnθēcei tōu ī:

56. Zwarótevov, ákratéstevov ἢ taχútērov:

57. Ἡkéstas, ákevtítouc, ádamástouc:

58. Ἡνιν, ἀπειρόζυγον, ἡ τὴν τελείαν, ἀπὸ τοῦ ἔνος ὁ ἐνιαυτός:

59. Ἐτερθεν, ἥτερθησαν, κατὰ συγκοπήν:

60. Ἡρήριστο, ἀπὸ τοῦ ἄρω ἄρω ἄριζω ἄριστος:

61. Ἡνίπαπεν· ἐνίπτω, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἡνιπόν· διπλασιασμὸς ἡνίπαπε<ν>, ὡς ἥταγεν, ἥκαχεν:

62. Ἡλήλουθμεν, ἐληλύθαμεν, συγκοπὴ καὶ ἐπένθεσις καὶ ἐκτασίς τοῦ κατ' ἀρχὴν ἐ εἰς ἥ:

63. Ἡκαχεν· ἄχω τὸ λυποῦμαι, ὅθεν τὸ ἄχος· ὁ δεύτερος ἀόριστος ἥχον καὶ ἥκαχον, ὡς ἥταγον καὶ ἥραρον:

64. Ἡστο· ἔω ἔημι ἔεμαι ἦμαι κάθημαι· ἦμην παρατατικός· ἥτο, ἥστο κατὰ πλεονασμόν· ἡ ἀπὸ ἔζω:

65. Θέμωσε, ἦμέλησε, ἡ ἥτησε, ἡ μᾶλλον ἔοικε:

66. Ἰξαλον (ἰξαλον cod.), τὸν τέλειον, ἀπὸ τοῦ ἰκέσθαι καὶ ἀλλεσθαι, ἡ ἐνιαύσιον, ἡ τριετῆ, ἡ τομίαν:

67. Ἰόεντα σὶδηρον, ἀπὸ τοῦ ἰοῦσθαι, ἡ τὸν εἰς ἀκίδας τετυπωμένον:

68. Ἰδμεν (am rande), ἵσμεν Δωρικῶς, ὡς ὀδμὴ ἡ ὀδμή:

69. Ἰψαο· ἴαπτω ἴαψαμην ἴαψω ἴαψατο καὶ ὑφαιρέσει τοῦ ἄ καὶ τοῦ τὸ ἴψω:

70. Κεκαφηότα, ἐκπεπνευκότα. καπῶ τὸ πνέω, ἐνθεν καπνώδης ἡ πυρρώδης πνοή, καὶ κῆπος ὁ περιπνεόμενος τόπος· καπής κεκάπηκα κεκαπηκώς· Ἰωνικῶς κεκαπηότα, ὡς κεχαρηότα καὶ τροπῆ:

71. Κέλεαι, Ἰωνικῶς:

72. Κεκάδοντο (so hat die hs., nichts anderes)· χάζω κέχακα κέχαδα, ὡς χέζω κέχοδα· ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔχαδον ἔκαδον, καὶ διπλασιασμὸς ἐκέκαδον· ὁ μέσος ἐκεκαδόμην, ἐκεκάδοντο:

73. Κέχανδα· χάζω· ὁ μέσος παρακείμενος (so hat die hs. mit dem üblichen compendium) κέχανδα (κεχάνδα cod.) ἐπενθέσει τοῦ ν̄· ὅθεν τὸ «κεχανδότα πολλὰ [τε] καὶ ἐσθλά» <Hom. δ 96>:

74. Λαιιςήια, ἀσπιδίσκια, ἡ πάντα τὰ σκεπαστήρια, διὰ τὸ ἐν τῇ λαιᾳ φέρεσθαι:

75. Λέλογχα· λήχω λέληχα· τροπῆ τοῦ ἥ εἰς ὁ λέλοχα, εἰς τύπον τοῦ κέκλοφα, καὶ ἐπενθέσει τοῦ τὸ, ὡς τὸ ἔνχος ἔγχος (am rande steht: ἐνέχεται τάρ):

76. Μάσταξ, τὸ στόμα, ἀπὸ τοῦ μασάσθαι:

77. Μολοβρός, ἡ τὸν ἀδηφάγον, τὸν εἰς βορὰν προθύμως μολίσκοντα, ἡ τὸν μονοφάγον, ἡ τὸν πτωχὸν καὶ ὑπηρέτη μὴ χρώμενον, ἀλλ' αὐτομολοῦντα ἐπὶ τὴν βοράν:

78. Μέμηλεν, ἀπὸ τοῦ μελῶ (μόλῶ cod.), ὅθεν καὶ τὸ μέλει· μολής ω μεμόληκα μέμολα, καὶ μέμηλα κατὰ τροπὴν τοῦ ὁ εἰς ἥ, ὡς ἐτέρωθι τοῦ ἥ εἰς ὁ:

79. Μέμασαν· μεμῶ μέμακα ἐμεμάκειν ἐμεμάκεισαν ἐμέμασαν:

80. Νέαται· νῶ τὸ ὄγκω (l. οἴκω) νήσω, ὅθεν νηός καὶ ναός· νένηκα νένηται, καὶ Ἰωνικός (so, nicht Ἰωνικῶς, hat die hs.) νενέαται, καὶ ἄρσει τῆς ἀναδιπλάσεως νέαται:

Réserve à l'usage privé - Loi N° 57298 du 11.3.1957

81. Ὁρεο· ὅρω ὄρῳ· οἱ Αἰολεῖς θέλοντες βάρυναι (τραῦναι cod.) φασιν ὥρων, ὡς ἐπὶ (ἐπὶ ist aus ἀπὶ corrigiert) τοῦ κερῶ κέρω, ὅθεν ὁ ἀκερσοκόμης:

82. Ὁρώρει· ὅρω ὄρῳ ὥρᾳ· μέσος παρακείμενος διπλα-
ciasmὸς ὥρωρα· ὁ ὑπερευντέλικος ὄρώρειν:

83. Ὅγκιον, ἡ σιδηροθήκη, παρὰ τὸν ὅγκον:

84. Πηγόν· εύτραφές, πεπυκνωμένον:

85. Πεπίθοιμεν (so)· πίθω, ὅθεν τὸ πιθανός, ὡς ἀπὸ τοῦ
ἴκω ἰκανός· ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔπιθον, ἐπιθόμην, πιθοίμην, πε-
πιθοίμην κατὰ ἀναδίπλωσιν:

86. Πεπτησίαι, πεσοῦσαι (so hat die hs., nicht πεπτησία,
πεποῦσα, das lemma bezieht sich wohl auf Hom. v 52)· πετῶ
πεπέτηκα πέπτηκα, ὅθεν τὸ πέπτωκα· πεπτηκώς, ὡς ἔστηκώς, καὶ
ἀφαιρέσει πεπτηώς πεπτησία, ὡς ἔστηκυῖα, μεμαυῖα:

87. Πέπτωκα ἄλλως· πετῶ πετώσω πεπέτωκα, καὶ πέ-
πτωκα· ἡ ποτῶ ποτήσω πεπότηκα πέπτωκα:

88. Πέφαται, πεφόνευται. φῶ φάζω καὶ σφάζω φάσω
πέφασμαι πέφασται, πέφαται καθ' ὑφαίρεσιν:

89. Πέπονθα· πήθω πήσω ἔπαθον· πέποθα παρακείμενος
μέσος καὶ πέπονθα:

90. Πεφυζότες, λελιγμότες, ἀπὸ τοῦ φυζῶ καὶ λιχμῶ,
λελιχμηκότες πεφυζηκότες, εἴτα κατὰ συγκρότησιν:

91. Παρμέμβλωκα· μένω μενῶ μεμένηκα (so)· μεμέμβληκα
(so), ὡς ἔρρηγα ἔρρωγα· ἡ ἀπὸ τοῦ μολῶ μεμόληκα μέμολκα·
ὑπερθέσει τοῦ λ μέμλοκα, εἴτα τροπῆ τοῦ σ εἰς ώ μέγα καὶ [κατὰ]
κατ' ἐπένθεσιν τοῦ β μέμβλωκα:

92. Πόρκις (so), τῆς ἐπιδορατίδος ὁ δακτύλιος:

93. Στίβη, τὸ ἐκ τῆς πάχνης πάγος, ἐκ τοῦ ἐναντίου κληθὲν
τοῦ στίβειν· δυσκίνητα γὰρ ποιεῖ τὰ μέλη:

94. Στεῦται· στέγω, καὶ κατὰ παραγωγὴν στέω στέομαι
στέη στέεται, συναιρέσει στεῦται:

95. Σῶκος, ἐπίθετον Ἐρμοῦ, σάοικος, ὁ τοὺς οἴκους σώζων·
ἡ ἀπὸ τοῦ σέεσκα σωκῶ σῶκος:

96. Τήθεα, τὰ ὄστρεα, τὰ παρὰ τὴν θῖνα ἐρριμένα:

97. Τεύχε· ἀναύξητον· οἱ γὰρ Ἱωνες οὔτε τὴν χρονικὴν
οὔτε τὴν συλλαβικὴν ποιοῦσιν αὔξησιν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ
ἄρχονται ἐπὶ τε ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου καὶ
μέλλοντος:

98. Ταφῶν· θήπω ἔθαπον θαπῶν, εἴτα καθ' ὑπαλλαγὴν
τῶν στοιχείων εἰς τὰ ἀντίστοιχα ταφῶν:

99. Τετύκοντο· τεύχω ἔτυχον ἔτυκον, καὶ κατὰ ἀναδιπλα-
ciasmὸν ἐτέτυκον ἐτετυκόμην:

100. Τεθναίη· θνῶ τεθνῶ τέθνημι τεθνάς:

101. Ὑπεμνήμυκα· ἡμύω ἡμύσω· «τῷ κε τάχ' ἡμύσειε
πόλις Πριάμοιο ἄνακτος» (Hom. B 373. Δ 290). ἡμυκα, ἀναδιπλa-
ciasmὸς ἐμήμυκα, ἐμήμνυκα πλεονασμῶ, σημαίνει δὲ τὸ ἐστύγνασε
καὶ κατηνέχθη:

102. Χώσεται, χολώσεται, καὶ κατὰ συγκοπήν· ἡ ἀπὸ τοιχώμαι χωόσομαι χώσομαι:

103. Ὡρεῖ, γυναιξί· ἀπὸ τοῦ ὀσφίζειν ἥτοι ὁμιλεῖν· ἡ ἀπὸ τοῦ συναρηψέναι, ἔνθεν καὶ ξυνωρίς, παρὰ τὸ συνηρμόσθαι:

104. Ὁλέναι, (am rande steht κυρίως) αἱ χεῖρες, ἀπὸ δλούσθαι καὶ πληροῦσθαι ἐνεργημάτων ἀεί:

105. Τετρήχει· ταράσσω ταράξω τετάραχα τέτραχα τέτρηχα Ἰωνικῶς, ἐτετρήχει:

106. Τέτληκα· ταλῶ ταλάςω, ἐξ οὐ ταλάσια ἔργα ταῖς γυναιξίν οἰκεῖα, τὰ ἀπὸ τῆς ἑρέας καὶ τῶν τοιούτων· τετάλακα τέτλακι, καὶ Ἰωνικὴ ἐπέκτασις τέτληκα:

107. Τεταγών· τάζω τὸ λαμβάνω, ἔταγον, διπλασιασμὸς τέταγον, τεταγών:

108. Ἐαδότα (ἴαδότα cod.)· ἥδω τὸ ἥδονήν ἐμποιῶ καὶ ἀρέσκω· δὲ μέλλων ἥιστα· ἥκα· ἥδα μέσος· κατὰ διαιρεῖν ἔαδα ἔαδώς ἔαδότα (so):

109. Καραδοκεῖν, τὸ τοῦ πράγματος κεφάλαιον ἐπιζητεῖν καὶ ἐπιτηρεῖν ὅποι χωρήσει (χωρήσῃ cod.)· παρὰ τὸ κάρα καὶ τὸ δοκῶ τὸ ἐπιτηρῶ:

110. Κομιδή, συναγωγή, ἐπιμέλεια, ἀπὸ τῆς τῶν καρπῶν συγκομιδῆς. ἀπὸ οὖν τοῦ κομιδή ὄνόματος γίνεται κομιδῆ ἐπίρρημα:

111. Κωμᾶσθαι, κυρίως τὸ ἐπὶ τοῖς κοιμωμένοις βαδίζειν. ἔστιν οὖν κῶμος δὲ καιρὸς δὲ ἀπὸ δείπνων πρὸς ὕπνον καλῶν. ἐκ τούτου καὶ τὸ κωμάζειν τὸ ἐπὶ ὕπνον βαδίζειν. τὸ δὲ κῶμος ἀπὸ τοῦ κοιμῶμαι, ἐξ οὐ καὶ κώμη τὸ χωρίον, ἡ κοιμητηρία καὶ ἀνάπαισις τῶν ζώων:

112. Καρυκεύουσα, ἥδύνουσα (so hat die hs.)· καρύκη γάρ βρῶμα Λύδιον ἐκ πολλῶν ἐδεεμάτων συνεστηκός:

113. Κατεκήλησε, κατεπράυνε, κατέθελξε. κηληθμός λέγεται ἡ τῆς ἀκοῆς θέλξις (über diesen worte steht in der hs. τέρψις). εἴρηται ἀπὸ χαληθυμός τις ὥν, καὶ συγκοπῇ χαληθυμός, καὶ τροπῇ κηληθμός. τὸ δὲ κηλῶ παρὰ τὸ χῶ τὸ χαλῶ, δὲ μέλλων ἥιστα, καὶ ἐξ αὐτοῦ χηλῶ καὶ κηλῶ:

114. Κιγκλίδεις, τῶν ἐν δικαστηρίοις θυρῶν. καὶ κιγκλίζειν (so hat die hs. deutlich) τὸ κινεῖν καὶ πειράζειν. καὶ κίγκλος ὅρνις τις, πυκνῶς τὸ οὐράδιον σείουσα, διὰ τοῦτο καὶ σεισπυγὶς ὄνομάζεται. κιγκλίς οὖν, οίονεὶ κυκλίς οὖσα, παρὰ τοὺς γινομένους κύκλους σειομένης αὐτῆς:

115. Καταπροέσθαι· προίημι· δὲ παθητικὸς παρακείμενος ἔμαι, δὲ ἀόριστος ἔθην· δὲ μέσος ἔμην, τὸ ἀπαρέμφατον ἔσθαι καὶ προέσθαι:

C

116. Καρδαμύττειν (so), σημαίνει τὸ συνεχῶς τὰ βλέφαρα κινεῖν καὶ εἰς ἐπίμυσιν ἄγειν, ἀπὸ τοῦ καρδάμου, δὲ ἂν τις προσενέγκηται, συνεχῶς τὰ βλέφαρα μύει:

117. Ὁνῶ, σημαίνει τέέσσαρα· ὅνῶ τὸ μέμφομαι· «νῦν δέ τε οὐνοσάμην (ὄνοσάμην cod.) πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες» <Hom.

P 173>, τρίτης εὐζυγίας, τῶν περισπωμένων. δνῶ τὸ απολαύω,
εὐζυγίας δευτέρας τῶν αὐτῶν. «αὐτὰρ (ἀτὰρ cod.) Ἀχιλλεὺς οἶος
τῆς (so) ἀρετῆς ἀπονήσεται» <Hom. Α 761 f.>. ὅνω τὸ ὠφελῶ
(δφελῶ cod.). καὶ ἀνῶ, ὅπερ ὠνοῦμαι γράφεται:

Nach diesem artikel folgt in der hs. noch folgendes: μεγίστας
ἀπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσάμενοί τι παρὰ τὸν βίον, καὶ
οἱ μὴ τὰ (am rande λν' = Λουκιανός) ἀληθῆ συγγεγραφότες· ἐν
οἷς ἦν καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν (so) καὶ Ἡρόδοτος: sodann
a linea: ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως κατὰ κρημνοὺς προήειμεν διά
τινος ἀκανθώδους καὶ σκολόπων μεστῆς ἀτραποῦ usw. bis herunter
fol. 87^r. auf fol. 87^v steht von neuerer hand: περὶ τοῦ θανάτου
τοῦ σοφοκλέους, und nun folgt die bekannte geschichte über das
ende des Sophokles: Σοφοκλῆς δάγα σταφυλῆς καταπιῶν ἀπεπνίγη
ε' καὶ ρ' Ζήνας ἔτη: οὗτος ἀπὸ (so) ιοφῶντος τοῦ υἱέος usw., also
jedenfalls lauter dinge, die mit den σχηματισμοῖ in gar keinem zu-
sammenhang stehen.

HEIDELBERG - SCHLIERBACH.

PETER EGENOLFF.

48.

ÜBER EINE STELLE DER DOLONEIA (K 204—217).

In der viel besprochenen stelle K 204 ff. scheint mir bei genauer
erwägung der verschiedenen auffassungen, die Hentze in seinem an-
hange mit gewohnter sorgfalt zusammenstellt und beurteilt und auf
die im einzelnen einzugehen ich daher für überflüssig halte, doch
diejenige den vorzug zu haben, welche in v. 211 ταῦτά τε πάντα
πύθοιτο καὶ ἀψ εἰς ἡμέας ἔλθοι | ἀσκηθῆς die optative als
wunschnodi betrachtet. Ribbecks von Hentze geteiltes bedenken
dagegen, dasz 'ja noch ein subject fehle, ohne welches ein solcher
wunsch nicht denkbar sei', ist darum unbegründet, weil der redende,
obwohl sich bisher noch niemand von den Achaiern zu dem nächt-
lichen wagstück hat melden können, doch bestimmt annimt, dasz dies
geschehen werde. wenn die sterbende Dido eine unbestimmte und
ihr trotz alledem bereits deutlich vorschwebende person mit dem be-
kannten verse anreden kann *exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor*,
so ist wohl auch begreiflich, dasz sich Nestor den von ihm zu dem
wichtigsten abenteuer gewünschten, erst nur unbestimmt durch ἀνήρ
τις bezeichneten helden im verlaufe seiner rede mit immer gröszerer
bestimmtheit vorstellt, gleich als habe er sich schon gemeldet. was
sich an die einleitende frage Nestors: ὢ φίλοι, οὐκ ἀν δή τις ἀνήρ
πεπίθοιθ' ἐώ αὐτοῦ | θυμῷ τολμήεντι μετὰ Τρῶας μεγαθύμους |
ἔλθειν; anschlieszt, kann, wie Hentze mit LLange erklärt, aller-
dings ein wunsch sein, aber ebenso gut eine an die directe frage
zur weitern ausführung unmittelbar anknüpfende indirecte frage.